

Vogelaars in een wit Oost Maarland (zondag 11 jan. 2009).

Een week met bijzonder lage temperaturen lag achter ons en voor deze zondag waren de voorspelling ook weer aan de koude kant. Iedereen was al gewaarschuwd om bijzonder attent te zijn en zich goed te wapenen of te kleden tegen de verwachte koude. Het gebied langs de Maas en de Maasplassen is tamelijk open en vaak staat er een stevige wind.

Die ochtend kunnen de deelnemers nog genieten van de mooie grote maan die in zijn omloop het dichtste punt tot de aarde had bereikt. Een poos later ontdekken we mooie gloedvolle wolkenpartijen en pas op de parkeerplaats komt de zon boven de horizon. Inmiddels arriveert de een na de ander met de meest opmerkelijke hoofddeksels.

Er circuleert een kaart voor de zieke gids Harry en iedereen vindt een plekje om zijn wensen of gedachten kort te verwoorden. Jos zorgt voor de aflevering van de kaart en even later wandelen we door een sprookjesachtig sneeuwlandschap. De eerste schaatsers zijn al rond 09.00 uur actief. Het eerste stukje open water (bij een brug) zorgt meteen al voor leuke ontmoetingen. Gade geslagen door 2 zwaar bewapende cameramensen scharrelen een aantal vogels in het open water. Bijzondere aandacht trekt een uitermate klein duikertje dat bijna meer onder water vertoeft dan aan de oppervlakte.. Kenmerkend voor de Dodaar

(*Tachybaptus ruficollis*) is dat deze een spitse snavel heeft en zeker geen platte snavel zoals bijv. de eend-achtigen.

Oorspronkelijk doel was om langs de Maasplassen overwinterende watervogels te bewonderen. Het weggetje door de witte wildernis brengt ons na wat kronkels aan de rand van wat een week geleden nog een plas was. Nu strekt zich een grote ijsvlakte uit voor onze ogen en is er geen vogel te bespeuren. Dit dwingt de gidsen om richting Maas te lopen. Hier gelukkig geen bevroren wateroppervlakte en meteen zien we vele tientallen

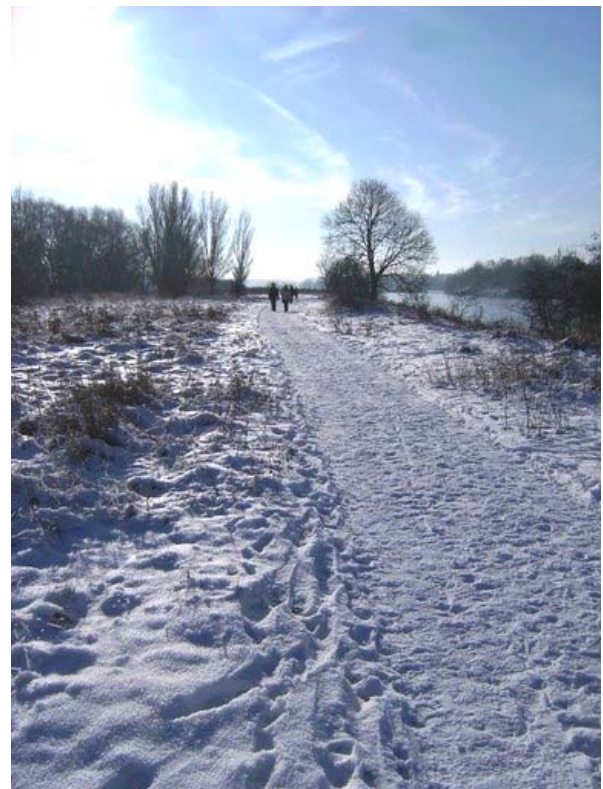

vogels in groepen bijeen. Slimme beesten zijn het want zij zwemmen aan de overzijde van de Maas en profiteren zo van de eerste zonnestrallen.

Gelukkig lopen wij ook een poos beschut en is de zon zelfs voelbaar door onze kleding heen. Voorlopig nauwelijks wind maar het risico van koude voeten loert voortdurend omdat de groep herhaaldelijk langere periodes stil staat. Voor de meeste cursisten zijn watervogels minder alledaags dus zijn er genoeg vragen. Kijkers worden door handschoenen opgewarmd en af en toe wordt er zelfs een digitaal plaatje geschoten.

Zo ontdekken we nonnetjes en dan blijkt dat de natuur ons voor onverwachte verrassingen plaatst. De eerste waargenomen nonnen blijken twee mannen te zijn (*Mergus albellus*). Wenkbrauwen gaan fronsend omhoog bij onze meer traditioneel ingestelde deelnemers. Mannelijke nonnen; wie zou dit kunnen geloven. Even later vinden we ook een vrouwelijke non welke binnen de groep toch beter wordt geaccepteerd. We hopen dat de kerk niet de meldingen op waarneming.nl leest want mannelijke nonnen kunnen een vloek binnen de kerk zijn. Gelukkig leren onze deelnemers spoedig meer over dit best wel zeldzame natuurverschijnsel

Door alle sneeuw volgen we een smal pad langs de Maas. Duidelijk herkenbaar zijn de vele wildsporen van m.n. konijnen en hazen maar ook wel reeën. Ook ontmoeten we een groep Belgische vogelliefhebbers die eveneens met joekels van lenzen het water en de overzijde af speuren in de hoop enkele zeldzame exemplaren te kunnen vangen. Op min of meer open stukken staan beide groepen vaak naast elkaar en zo ontstaan er de eerste contacten. Wat is het moeilijk om de Franstalige termen te begrijpen maar gelukkig spreekt een aantal ook Nederlands.

Na een hele tijd bereiken we de plek waar de oude Maas weer de huidig gekanaliseerde Maas ontmoet. Honderden watervogels dobberen en zwemmen er rond in de hoop hun maag te kunnen vullen. Het vergt heel veel tijd om deze forse groep goed te bekijken en er bijv. de grote zaagbek tussen te ontdekken. Op de grote ijsvlakte van de oude Maasarm herkennen we duidelijk de statige gestalte van de grote zilverreiger. Hij staat zo stil dat het lijkt alsof hij (of zij) is vastgevroren. Gelukkig worden er toch enige beweging waargenomen. Onze inmiddels Franstalige vrienden delen met plezier hun zware kijkers en menigeen vergaapt zich aan de sterke en heldere beelden.

Dan is er opeens een enorme opwindning. Iedereen kijkt om zich heen en probeert te volgen

waar al die drukte door wordt veroorzaakt. Zowel in het Nederlands, het dialect en in het Frans klinken kreten van bewondering want boven onze hoofden zwiert een prachtige roofvogel die herkend wordt als een vrouwtje van de Blauwe Kiekendief (*Circus cyaneus*), duidelijk herkenbaar dank zij die duidelijk zichtbare witte stuit bij het bruine verenpak. Langzaam maar zeker zweeft de vogel achter bosjes naar de onzichtbaarheid. Een overvliegende buizerd probeert onze aandacht te trekken maar hij deed die unieke Blauwe Kiekendief niet vergeten. Een

van onze Franstalige vrienden had met zijn snelle camera toch enkele plaatjes weten te schieten en daarbij zitten beslist duidelijke exemplaren waar hij nog lang trots op mag en zal zijn.

We mijden het pad langs de bevroren plassen en kiezen voor dezelfde weg terug. Weer wordt de Maas en de oever nauwgezet bestudeerd want het is een komen en gaan van vogels. Herhaaldelijk is het pad geblokkeerd door onze groep of door de Franstalige vogelvrienden en dat nodigt de andere groep weer uit om dan ook zelf maar de veren nader te bekijken.

Uiteindelijk geraken we op het beginpunt maar we kiezen voor een korte extra lus. In de zon is het duidelijk merkbaar warmer en inmiddels is er kennis gemaakt met warmte veroorzakende zakjes die het wonderwel

goed doen in handschoenen maar ook in de forse wandelschoenen. Verder bemerken dat de koude de werkingsduur van de batterijen in de digitale camera's enorm verkort. De camera goed warm houden is een mogelijke oplossing om iets langer en dus meer plaatjes te schieten.

Na een poosje slaan we linksaf en het tiental schaatsers rond 09.00 uur is inmiddels aangegroeid tot een grote massa van vele honderden personen. Al die mensen zijn in de weer met schaatsen en sleeën en op weg naar de parkeerplek blijkt overduidelijk dat die massa nog flink zal aangroeien. We nemen nu voor een extra lange periode van elkaar afscheid omdat de avond en excursie in maart 2009 helaas moeten vervallen en naar mei zijn verplaatst. We eindigen dit stukje met het advies van gids Raymond om straks, als het ijs verdwenen is, dezelfde route nogmaals te lopen maar dan ook met de route langs de plassen. Dan vertoeven de meeste watervogels op de meer rustige Maasplassen en bovendien zijn er dan ook mogelijk weer nieuwe gevederde gasten te bewonderen. Daarnaast kan bij een zacht voorjaar ook ontluikend groen uw tocht of verkenning verrijken.

